

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O CIKADI *Scaphoideus titanus* KOJA PRENOSI FITOPLAZMU, PROUZROKOVAČA ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE I POTREBI ZA NJENO SUZBIJANJE

.....

NA PODRUČJU VOJVODINE VINOVA LOZA SE U ZAVISNOSTI OD SORTIMENTA I REGIONA NALAZI U RAZLIČITIM FAZAMA RAZVOJA PLODA: OD FAZE MLADI PLODOVI POČINJU DA RASTU, OSTACI OD CVETOVA OPADAJU DO FAZE BOBICE VELIČINE GRAŠKA.

SLIKA 1. FAZA RAZVOJA VINOVE LOZE

CIKADA *Scaphoideus titanus*

CIKADA *Scaphoideus titanus* JE VEOMA ZNAČAJNA ŠTETOČINA VINOVE LOZE. U NAŠOJ ZEMLJI JE PRVI PUT REGISTROVANA 2004. GODINE I NALAZI SE NA A2 LISTI KARANTINSKIH ŠTETOČINA.

DIREKTNE ŠTETE KOJE NASTAJU USLED ISHRANE OVE CIKADE SU ZANEMARLJIVE, JER ČAK NI PRI VISOKOJ BROJNOSTI POPULACIJE SIMPTOMI OŠTEĆENJA NISU VIDLJIVI. MNOGO ZNAČAJNIJE ŠTETE SE OGLEDAJU U ČINJENICI DA JE OVA CIKADA VEKTOR FITOPLAZME *Flavescence doree* KOJA PROUZROKUJE **ZLATASTO ŽUTILO VINOVE LOZE**. OVO JE VEOMA

DESTRUKTIVNO OBOLJENJE VINOVE LOZE KOJE JE DOVELO DO KRČENJA VELIKOG BROJA ZASADA U NAŠOJ ZEMLJI.

SLIKA 2. LARVE CIKADE *S. titanus* PRVOG, DRUGOG I TREĆEG LARVENOG STUPNJA

POČETNI SIMPTOMI ZARAZE TOM FITOPLAZMOM OGLEDAJU SE U TOME ŠTO PUPOLJCI U PROLEĆE KREĆU KASNIJE ILI UOPŠTE NE KREĆU. LASTARI IMAJU SKRAĆENE INTERNODIJE, ZAOSTAJU U PORASTU, NEDOVOLJNO ODRVENJAVAJU I IZMRZAVAJU TOKOM ZIME. NA ZARAŽENIM ČOKOTIMA DOLAZI DO PROMENE BOJE LISTA I POJAVE NEKROZE IZMEĐU GLAVNIH LISNIH NERAVA. U KASNIJIM FAZAMA LISTOVI SE SAVIJAJU PO OBODU PREMA NALIČJU. BOJA LISTOVA JE RAZLIČITA U ZAVISNOSTI OD SORTIMENTA VINOVE LOZE. KOD CRVENIH SORTI INFICIRANI LISTOVI SU TAMNOLJUBIČASTI DO SVETLOCRVENI, A KOD BELIH SORTI SVETLOŽUTI DO ZLATNOŽUTI. ČESTO DOLAZI I DO NEKROZE CVASTI, TAKO DA NEMA FORMIRANJA GROZDIĆA ILI SU ONI REHULJAVI, SMEŽURANI I LOŠIJEG KVALITETA.

SLIKA 3. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 4. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE NA GROZDOVIMA

CIKADA *Scaphoideus titanus* U NAŠIM USLOVIMA RAZVIJA JEDNU GENERACIJU GODIŠNJE. ŽENKA POLAŽE JAJA POD KORU DVOGODIŠNJIH LASTARA. LARVA PROLAZI KROZ PET RAZVOJNIH STUPNJEVA.

SVI LARVENI UZRASTI I ODRASLE JEDINKE HRANE SE NA NALIČJU LISTA VINOVE LOZE I VEOMA SU POKRETNI. DA BI CIKADA POSTALA INFektivNA NEOPHODNO JE DA SE HRANI OKO NEDELJU DANA, DOK PERIOD INKUBACIJE TRAJE OKO DVADESET DANA. LARVE TREĆEG RAZVOJNOG STUPNJA SU SPOSOBNE DA PRENOSU FITOPLAZMU NA ZDRAVE ČOKOTE VINOVE LOZE.

U VINOGRADIMA TRENUTNO DOMINIRAJU LARVE DRUGOG RAZVOJNOG STUPNJA, ALI SE REGISTRUJE I POJAVA LARVI TREĆEG RAZVOJNOG STUPNJA. PROGNOZIRANE VISOKE TEMPERATURE VAZDUHA U NAREDNIM DANIMA DOVEŠĆE DO POVEĆANE AKTIVNOSTI OVE ŠTETOČINE I INTENZIVNE POJAVE L3 LARVI.

SLIKA 5. LARVA TREĆEG RAZVOJNOG STUPNJA CIKADE *S. titanus*

PREPORUKA

SA CILJEM SUZBIJANJA CIKADE *Scaphoideus titanus* I SPREČAVANJA ZARAZA VINOVE LOZE FITOPLAZMOM, PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJE PRIMENA NEKOG OD NAVEDENIH INSEKTICIDA:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA/KONCENTRACIJA
ELISA	BUPROFEZIN	0,06%
FURY 10 EC	ZETA-CIPERMETRIN	0,01-0,015%
SIVANTO PRIME	FLUPIRADIFURON	0,5 L/HA

PORED SUZBIJANJA VEKTORA, MERE KONTROLE ZLATOSTOG ŽUTILA SU I STALNI SANITARNI PREGLEDI ZASADA, OBAVEZNO UKLANJANJE OBOLELIH ČOKOTA, UNIŠTAVANJE DIVLJE LOZE U OKRUŽENJU PROIZVODNIH ZASADA, UNIŠTAVANJE KOROVA I UNIŠTAVANJE I KRČENJE NAPUŠTENIH ZASADA VINOVE LOZE.

SA ASPEKTA ZAŠTITE VINOVE LOZE OD PROUZROKOVAČA OBOLJENJA, U OVOM MOMENTU TREBA NASTAVITI ZAŠTITU OD PROUZROKOVAČA PLAMENJAČE VINOVE LOZE (*Plasmopara viticola*) PRIMENOM NEKOG OD REGISTROVANIH FUNGICIDA KONTAKTNOG DELOVANJA I OD PROUZROKOVAČA PEPELNICE VINOVE LOZE (*Uncinula necator*) PRIMENOM KOMBINACIJE FUNGICIDA KONTAKTNOG I SISTEMIČNOG DELOVANJA.

.....
POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM